

PUKOTINE

Razblažena pravila o državnim
subvencijama

Klimatski cilj EU za 2040. godinu
najkontroverzniji do sada

Zemlje EU propustile ključni rok za
zaštitu svojih najugroženijih

Nove smernice Brisela o OIE, mrežnoj
infrastrukturi i mrežnim tarifama

Sigurnost snabdevanja gasom:
Savet i Parlament postigli su dogovor

SADRŽAJ

Komisija predstavlja nova pravila o državnim subvencijama	OVDE
„Ako Nemačka potone, svi ćemo s njom“	OVDE
Proizvođači fosilnih goriva pozdravljaju nova pravila EU	OVDE
Klimatski cilj EU za 2040. godinu najkontroverzniji do sada	OVDE
Zemlje EU propustile ključni rok za zaštitu svojih najugroženijih	OVDE
Nove smernice Brisela o OIE, mrežnoj infrastrukturi i mrežnim tarifama	OVDE
Francuska insistira na odlaganju klimatskih promena	OVDE
Zemlje EU zahtevaju strožiju kontrolu nove cene CO2	OVDE
Sigurnost snabdevanja gasom: Savet i Parlament postigli su dogovor	OVDE
Zakonodavstvo o skladištenju gasa i mapa puta EU za energetska sigurnost	OVDE
ACER: Rezultati u 2024. godini podstakli integraciju energetskih tržišta EU	OVDE
Devet članica EU dobija ukupno 3,7 milijardi evra za energetske projekte	OVDE
Vrednost evropskih kompanija za OIE raste nakon revidiranog američkog zakona	OVDE
Fosilna goriva popunjavaju energetska jaz u Evropi zbog pada energije vetra	OVDE

Komisija predstavlja nova pravila o državnim subvencijama

BRISSEL - Preduzeća zemlja Evropske unije će lakše dobiti državnu pomoć za projekte usmerene na smanjenje emisija ugljenika i prelazak na zelene projekte, dok će teška industrija imati koristi od privremenog smanjenja cena električne energije prema labavijim pravilima koje je Evropska komisija najavila 25. juna.

Nova pravila o državnoj pomoći, koja važe do decembra 2030. godine, deo su cilja Komisije da revitalizuje evropske industrije svojim Sporazumom o čistoj industriji kako bi im pomogla da se bolje takmiče sa američkim i kineskim rivalima, a takođe ih podstakla da ostanu u Evropi, piše **Rojters**. Komesarka EU za konkurenciju Teresa Ribera (foto EPA-EFE) objavila je 25. juna novi pravilnik o državnim subvencijama za čistu energiju, u kome se tačno utvrđuje kako nacionalne vlade mogu usmeravati javni novac u kompanije kako bi im pomogle u dekarbonizaciji.

Nova klauzula o mehanizmima "privremenog smanjenja cena električne energije", koja se pojavila u revidiranom nacrtu Okvira državne pomoći za čistu industrijsku politiku (CISAF) u suštini potvrđuje planove Berlina omogućavajući vladama EU da kompenzuju troškove električne energije za energetske intenzivne aktere, piše briselski portal **POLITIKO**.

Prema novim pravilima, državna podrška može biti kroz direktna bespovratna sredstva, poreske olakšice, uključujući poreske kredite i ubranu amortizaciju, subvencionisane kamatne stope na nove kredite ili garancije na nove kredite.

Iznos državne pomoći može iznositi do 200 miliona evra ili se može zasnivati na nedostatku sredstava ili kao rezultat konkurentnog postupka nadmetanja. Član 107. ugovora EU zabranjuje državne subvencije po defoltu, kako bi se sprečilo da zemlje favorizuju određene kompanije ili proizvode i narušavaju konkurenciju na jedinstvenom tržištu bloka, pojašnjava briselski portal.

Ali Komisija, prepoznajući da je deo pomoći neophodan za postizanje većih ciljeva i tokom godina, izgradila je niz takozvanih okvira koji propisuju izuzeća.

Okvir državne pomoći za čistu industriju

(CISAF) - koji omogućavaju vladama da odobre smanjenje do 50 posto prosečnih godišnjih veleprodajnih cena električne energije, koje ne mogu biti manje od 50 evra po MWh - koristiće ne samo Nemačkoj, već i Italiji i zemljama koje se još uvek uveliko oslanjaju na fosilna goriva, rekao je jedan od lobista predloga.

Promene od objave prvog nacrtu CISAF-a od strane Komisije u martu uključuju uvođenje nekoliko referenci na Zakon o Net-Zero industriji, za koji se Francuska nada da će olakšati dobijanje odobrenja Komisije za finansiranje nuklearnih projekata - što je veliki prioritet za Pariz.

„Novi okvir pojednostavljuje i ubrza podršku dekarbonizaciji, ali ide dalje: prepoznaje državu kao strateškog investitora u našu budućnost“, istakla je potpredsednica Komisije Teresa Ribera u saopštenju.

„To je alat za podsticanje klimatskih ambicija, jačanje otpornosti Evrope i osiguranje da naša industrija ostane globalno konkurentna“, rekla je.

Nisu svi zadovoljni

Manje države članice, međutim, tvrde da će labavija pravila fragmentirati jedinstveno tržište bloka time što će nepravедно pogodovati većim zemljama EU s većom fiskalnom moći.

Generalni direktor udruženja evropske industrije metala, Eurometaux, Džemjs Watson rekao je: „Okvir državne pomoći za čistu industrijsku politiku ne ispunjava politička obećanja Komisije o 'prosperitetu i konkurentnosti'.“

„Ključno je osigurati da su ispunjeni svi uslovi koji omogućavaju podršku snažnom i održivom sektoru metala u Evropi“, dodao je.

Sledeći test će biti kako CISAF funkcioniše u praksi kada predloži za finansiranje dospeju na stolove službenika za zaštitu konkurencije. „Postoji rizik da Komisija izgubi sudske žalbe [od konkurenata koji nisu primili državnu pomoć] nakon svoje odluke, tako da su uložili visoki“, rekla je Adina Klaić, ekonomistkinja sa Berklija.

„Ako Nemačka potone, svi ćemo s njom“

BRISSEL - „Ako Nemačka potone, svi ćemo s njima“, rekao je jedan korporativni lobista za **POLITICO**, sažimajući prevladavajuće raspoloženje širom EU o njenoj najvećoj ekonomiji, koja se nalazi na rubu recesije, velikim delom zbog visokih troškova energije nakon što je odustala od jeftinog ruskog gasa i zatvorila svoje poslednje operativne nuklearne reaktore, dok je udvostručila ulaganja u energiju vetra i sunca – koje su u velikoj meri subvencionisane.

I druge evropske zemlje se bore s troškovima energije za svoje industrije, s malo opcija osim

državne pomoći, posebno sada kada EU povećava troškove naoružanja, a industrije od kojih ovo naoružavanje zavisi su energetske najintenzivnije. Sve u svemu, to znači da će zemlje Evropske unije trošiti još više novca poreskih obveznika na podupiranje svojih ekonomija i sprovođenje svoje energetske agende, koja je reklamirana kao način osiguranja jeftine i pouzdane energije, konstatuje portal.

Proizvođači fosilnih goriva pozdravljaju nova pravila EU

BRISSEL/BERLIN - Odluka Brisela da otvori vrata subvencionisanju prirodnog gasa do 2040. godine, kao i operativnih troškova kompanija, toplo je dočekan u Berlinu i od strane naftne i gasne industrije, prenosi **Euractiv**.

Prema smernicama objavljenim 25. juna, zemlje EU mogu dodeliti još više subvencija firmama izloženim globalnoj konkurenciji, idući čak do pokrivanja do 25% njihovih računa za struju.

Ovaj potez toplo je dočekan u Berlinu, gde se nova vlada nada da će iskoristiti svoju fiskalnu moć za jačanje svojih posrnutih energetske intenzivnih industrija i subvencioniranje cena električne energije.

Ministarka ekonomije Nemačke Katarina Rejče izjavila je da će „sada predstaviti konkretan koncept za cenu industrijske električne energije kako bi se dodatno brzo smanjile cene struje za kompanije“.

Samo nekoliko dana ranije, Rejče je najavila planove za usmeravanje novca iz nacionalnog fonda za zelenu tranziciju u subvencionisanje domaćih računa za prirodni gas. Nova pravila o državnoj pomoći takođe otvaraju vrata subvencijama za firme koje koriste prirodni gas - pod uslovom da ne postoje bolje alternative i da nadležne vlade predstave plan za ukidanje podrške vezane za gas do 2040. godine.

Klimatski cilj EU za 2040. godinu najkontroverzniji do sada

BRISSEL - Evropska komisija je objavila 2. jula da bi EU trebalo da smanji zagađenje koje zagrejava planetu za 90% do 2040. godine, u predloženoj izmeni svog zakona o klimi koja nije u skladu s onim što su njeni naučnici savetovali, prenose agencije.

Novi pristup postizanju cilja omogućava korišćenje domaćih uklanjanja emisija CO2 putem sistema EU za trgovanje emisijama i nudi veću fleksibilnost u različitim sektorima ekonomije.

Takođe otvara vrata za ograničenu upotrebu kompenzacija ugljenika od 2036. godine što izaziva žestoku debatu širom Evrope, piše **Euractiv**.

Francuski predsednik Emanuel Makron upozorio je na "preopterećenje" EU preambicioznim ciljem, saglasan sa kampanjom koju predvode Poljska, Italija i Češka - koje tvrde da bi smanjenje od 90% bilo preskupo za ekonomiju EU.

S druge strane neke članice, uključujući Dansku i novu nemačku vladu, tvrde da je 90% minimum kojem bi Evropa trebala težiti.

Povlačenje EU s mesta lidera u borbi protiv klimatskih promena?

U srži neslaganja leži procena savetodavnog odbora EU za klimatske nauke, koji tvrdi da Evropa mora smanjiti emisije za barem ovaj iznos kako bi ostala unutar klimatskih ograničenja – stav koji podržavaju i vodeći klimatski zvaničnici Komisije.

S druge strane argumenta je Centar za evropsku politiku sa sedištem u Berlinu, koji tvrdi da bi cilj od 78% predstavljao politički izvodljiviji linearni put smanjenja prema neto nuli do 2050. godine.

Takve analize mogu se svideti političarima zabrinutim da bi agresivne klimatske akcije mogle naštetiti ekonomiji – ili njihovom ugledu kod birača.

Poljski premijer Donald Tusk, ukazujući na nadolazeću cenu ugljenika na grejanje i motorna goriva, upozorava da bi visoke cene energije mogle „dovesti do pada mnogih demokratskih vlada“.

Nakon što ga usvoje poslanici u Evropskom parlamentu i vlade, cilj za 2040. godinu postaće pravno obavezujući. Neki protivnici već kažu da su prisiljeni prihvatiti brojku koju smatraju previsokom.

Kratak rok

Obično je evropskim zakonodavcima potrebno oko godinu dana (ili više) da predlog Komisije pretvore u zakon. Ali globalni ciklus klimatske diplomatije zahteva hitnu akciju.

Kao

i većina stranaka Pariskog sporazuma, Brisel je već propustio februarski rok da UN-u podnese svoju obavezu smanjenja emisija do 2035. godine – ključni doprinos za izveštaj o napretku u globalnoj akciji u oblasti klime koji će biti glavna tema predstojećeg samita COP30 u Brazilu.

Bez cilja iz Brisela, međunarodna akcija u oblasti klime rizikuje zastoj, posebno nakon što je Donald Tramp po drugi put povukao SAD iz sporazuma.

Ali cilj EU za 2035. godinu, poznat kao "nacionalno određen doprinos" ili NDC u žargonu EU, zahteva jednoglasan dogovor svih 27 država članica EU i mora se uskladiti s konačnim ciljem za 2040. godinu.

Sukob između dva tabora se zahuktava jer se ministri zaštite životne sredine sastaju na vanrednom samitu 18. septembra, samo nedelje dana pre Generalne skupštine UN-a u Njujorku. Do tog datuma moraće se postići neki oblik dogovora.

Zemlje EU propustile ključni rok za zaštitu svojih najugroženijih

BRISEL — Sve osim jedne vlade EU propustile su rok u ponedjeljak, 30. juna da dostave planove za pristupačnu zelenu tranziciju, preteći odlaganjem isplate sredstava namenjenih zaštiti najsiriromašnijih Evropljana, prenosi **POLITICO**.

Samo je Švedska na vreme poslala takozvani plan za socijalnu klimu, potvrdila je 1. jula Evropska komisija. Preostalih 26 zemalja još uvek radi na svojim planovima - uprkos tome što većina njih brine o uticaju zelenih politika na ranjiva domaćinstva.

Planovi su potrebni jer se EU priprema da od 2027. godine uvede cenu za emisije koje zagrijavaju planetu iz grejanja i drumskog transporta, što bi trebalo da poveća račune za domaćinstava. Ideja je da će jena podstaći Evropljane da pređu na alternative bez fosilnih goriva poput električnih vozila i toplotnih pumpi.

Kako bi se izbeglo kažnjavanje Evropljana s niskim primanjima - od kojih mnogi već imaju problema s plaćanjem računa za energiju i ne mogu priuštiti skupa električna vozila - kao i malih preduzeća, EU je osnovala Fond za socijalnu klimu od 86,7 milijardi evra, koji je namenjen finansiranju mera za pomoć siromašnim domaćinstvima počevši od sledeće godine. Da bi pristupila ovim sredstvima, svaka zemlja EU mora podneti plan u kojem se detaljno opisuje kako će potrošiti svoj deo novca.

Većina zemalja EU nedavno je zahtevala prilagođavanje cene za emisije ugljenika zbog straha od troškova.

Ali s obzirom na to da je gotovo svaka zemlja probila rok od 30. juna, isplata sredstava za pomoć sada se suočava sa zastojećima.

"Nema pravnih posledica za nepodnošenje planova", rekla je portparolka Komisije Eva Hrnčirova, ali je upozorila da bi to moglo odložiti pristup novcu.

Komisija mora pričekati svih 27 planova za socijalnu klimu pre nego što može osnovati fond, objasnila je ona. Tek nakon toga vlade EU će moći pristupiti javnom novcu fonda.

„Želeli smo da fond bude aktivan od početka sledeće godine“, rekla je Hrnčirova, ali „ako uskoro ne budemo imali planove, onda očigledno rad na ovom projektu treba odložiti.“

Nove smernice Brisela o OIE, mrežnoj infrastrukturi i mrežnim tarifama

BRISSEL - U sklopu svojih napora da smanji troškove snabdevanja električnom energijom i račune za električnu energiju učini pristupačnijim za Evropljane, Komisija je 2. jula zemljama EU pružila [nove smernice](#).

Kako se navodi na **portalu Komisije**, smernice će olakšati primenu inovativnih obnovljivih izvora energije i oblika primene, ubrzati uvođenje mreža i infrastrukture za skladištenje i dizajnirati buduće mrežne naknade za električnu energiju.

Preporuka i 3 smernice podržaće sprovođenje revidirane Direktive o obnovljivim izvorima energije i dizajna tržišta električne energije, kao i Akcionog plana za pristupačnu energiju utvrđenog ranije ove godine s ciljem smanjenja troškova energije ubrzavanjem tranzicije na čistu energiju.

Zemlje EU i nacionalni regulatori energije pozvani su da razmotre ove prateće dokumente prilikom dizajniranja nacionalnih okvira o ovim pitanjima, dodaje se u informaciji.

Francuska insistira na odlaganju klimatskih promena

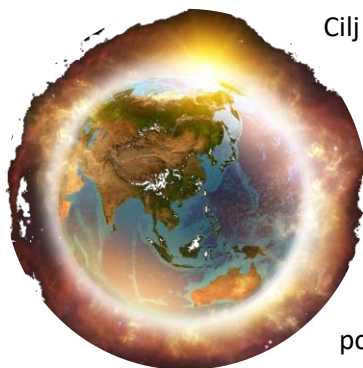
PARIZ - Francuska vlada zahteva odlaganje sledeće zelene prekretnice Evropske unije, potez koji rizikuje da oslabi međunarodne klimatske ambicije bloka na 10. godišnjicu Pariskog sporazuma.

Francuska - koja se predstavlja kao čuvar značajnog klimatskog sporazuma iz 2015. godine - udružuje se sa zemljama EU koje zaostaju u klimatskim promenama kako bi razdvojila diskusije o predstojećim klimatskim ciljevima bloka za 2035. i 2040. godinu, izjavilo je za **POLITICO** pet zvaničnika koji rade za četiri vlade EU.

Dva zvaničnika su rekla da francuski predsednik Emanuel Makron planira da pokrene to pitanje na narednom samitu lidera EU.

Razdvajanje dva cilja nije samo tehničko pitanje. To bi verovatno rezultiralo time da EU predstavi niži cilj za 2035. godinu od očekivanog za ovogodišnju globalnu klimatsku konferenciju — baš kao što međunarodni naponi za smanjenje emisija gube

zamah povlačenjem Trampove administracije iz Pariskog sporazuma, napominje briselski portal.

Cilj za 2040. godinu je zakonski zahtev prema Evropskom zakonu o klimi, kojim se utvrđuje put smanjenja emisija bloka između postojećih ciljeva za 2030.

i 2050. godinu. Očekuje se da će Evropska komisija ovih dana predložiti cilj od 90 posto za 2040. godinu.

Cilj za 2035. godinu, nasuprot tome, zasniva se na Pariskom sporazumu, a Ujedinjene nacije su postavile rok do septembra za zemlje da ispune svoje ciljeve. Izvršna vlast EU već dugo predlaže da se ovo diplomatsko obećanje postavi na pola puta između ciljeva za 2030. i 2040. godinu, što se svodi na cilj od 72,5 posto za 2035. godinu.

Mala, ali glasna grupa zemalja - posebno Mađarska i Poljska, žele ih razdvojiti, navodeći kratak rok za postizanje dogovora među zemljama. EU bi se prvo trebala pozabaviti 2035. godinom, a 2040. ostaviti za kasnije, tvrde oni. Sada imaju podršku Francuske.

Zemlje EU zahtevaju strožiju kontrolu nove cene CO2

BON - Nemačka i 15 drugih zemalja zatražile su od Evropske unije uvođenje strožije kontrole cena na novom tržištu ugljenika bloka, zbog straha da će ta politika povećati račune potrošača, pokazao je dokument u koji je **Rojters** imao uvid.

Dokument, koji ima podršku dovoljnog broja zemalja da formira "kvalifikovanu većinu" potrebnu za usvajanje zakona EU, ima za cilj da izvrši pritisak na Evropsku komisiju da promeni tržište CO2 Unije za transportna i goriva za grejanje, koje bi trebalo biti pokrenuto 2027. godine.

"Kako bi se rešile legitimne zabrinutosti oko neizvesnosti cena i društvenih uticaja i kako bi se ojačalo javno prihvatanje sistema, poboljšanja bi trebalo razmotriti već pre pokretanja tržišta", navodi se u dokumentu.

Novo tržište ugljenika EU će nametnuti cenu CO2 dobavljačima zagađujućih goriva koja se koriste u automobilima i zgradama. Osmišljeno je tako da ako cena CO2 dostigne 45 evra, dodatne dozvole za CO2 će biti puštene na tržište kako bi se ukrotile cene.

Zemlje su predložile jačanje ovoga, kako bi se na tržište dodalo više dozvola za CO2 ako cene porastu.

EU bi takođe trebalo da ojača posebnu "rezervu" koja dodaje dozvole na tržište ako je ponuda ograničena, uz druge promene, uključujući rano pokretanje aukcija dozvola za emisije CO2, kako bi se dala indikacija cena, rekli su.

Dokument su takođe potpisale Austrija, Belgija, Bugarska, Češka, Hrvatska, Estonija, Italija, Letonija, Litvanija, Nizozemska, Poljska, Rumunija, Slovačka, Slovenija i Španija.

Zemlje, uključujući Poljsku i Češku, ranije su upozorile da bi ta politika mogla izazvati negativne reakcije na ambiciozne mere protiv klimatskih promena ako poveća račune za gorivo.

EU se složila da će milijarde evra prihoda s novog tržišta biti izdvojene kako bi se pomoglo građanima da plaćaju račune, za subvencionisanje električnih automobila i za energetske štedljive renoviranja domova.

EU je ove godine ublažila zelene politike, pokušavajući da obuzda politički otpor svojoj zelenoj agendi. EU do sada nije ublažila svoje osnovne ciljeve smanjenja emisija. Ali Komisija razmatra slabljenje planiranog klimatskog cilja za 2040. godinu, kako bi pokušala dobiti podršku skeptičnih zemalja, ranije je izvestio Rojters.

Sigurnost snabdevanja gasom: Savet i Parlament postigli su dogovor

BRISSEL - Savet Evrope i Evropski parlament postigli su 24. juna privremeni dogovor o predlogu izmene uredbe o skladištenju prirodnog gasa, kojom se za dve godine produžavaju postojeće obaveze država članica da imaju dovoljno gasa u skladištima pre zimske sezone. Cilj amandmana je smanjenje izloženosti EU nestabilnim cenama povezanim s postojećom geopolitičkom nestabilnošću, navodi se u informaciji objavljenoj na **portalu** Komisije.

Privremeni sporazum utvrđuje cilj punjenja od 90% i uvodi dodatne fleksibilnosti za države članice kako bi se prilagodile promenjivim tržišnim uslovima i rešile moguće tržišne manipulacije.

Sporazum zadržava postojeći obavezujući cilj od 90% skladištenja gasa, ali pruža fleksibilnost da se on dostigne u bilo koje vreme između 1. oktobra i 1. decembra umesto trenutnog roka od 1. novembra.

Savet i Parlament su se složili da su međuciljevi skladištenja indikativni, kako bi se pružila predvidljivost nivoa skladištenja, a istovremeno ostavila dovoljna fleksibilnost učesnicima na tržištu da kupuju gas tokom cele godine kada im je to pogodnije.

Zakonodavstvo o skladištenju gasa i mapa puta EU za energetske sigurnost

BRISSEL - U utorak, 8. jula poslanici evropskog parlamenta će na plenarnoj sednici glasati o ažuriranom zakonodavstvu o skladištenju prirodnog gasa, o kojem su Parlament i Savet Evrope već postigli neformalni dogovor.

Zakon će produžiti program skladištenja gasa EU za 2022. godinu do 31. decembra 2027. godine; inače bi istekao krajem 2025. godine. Cilj zakona je osigurati sigurnost snabdevanja gasom pre zimske sezone, navodi se u **informaciji** objavljenoj na portalu evropskog parlamenta.

Takođe ima za cilj da ublaži tržišne tenzije, budući da su spekulacije o postojećem obaveznom cilju stope punjenja od 90% do 1. novembra svake godine povećale troškove ponovnog punjenja svakog prethodnog leta.

Energetska sigurnost

Takođe u utorak, poslanici Evropskog parlamenta glasaće o posebnom izveštaju o potrebi za sveobuhvatnim pristupom energetske sigurnosti EU koji uzima u obzir infrastrukturu, snabdevanje,

pouzdanost, pristupačnost i održivost. Očekuje se da će pozvati na razvoj čistih izvora energije u EU i smanjenje zavisnosti od spoljnih dobavljača, dodaje se u informaciji.

Izveštaj naglašava potrebu za dobro funkcionalnim i integrisanim energetske tržištima, energetske efikasnošću i otpornom infrastrukturu kako bi se uspešno upravljalo povremenošću obnovljivih izvora energije.

Kvartalni izveštaji ističu solarni rekord i dalje udaljavanje EU od ruskog gasa

BRISEL - Tržišta prirodnog gasa i električne energije u EU od januara do marta 2025. godine dokazala su svoju kontinuiranu otpornost, osiguravajući stabilno i sigurno snabdevanje energijom, uz važne prekretnice na oba tržišta, stoji u najnovijim **kvartalnim pregledima** prilika u oblastima ova dva izvora energije koje je 4. jula objavila Evropska komisija.

Što se tiče električne energije, dok su se sektori vetra i hidroenergije suočili s nepovoljnim uslovima, proizvodnja solarne energije dostigla je 45 TWh, što je rekordni nivo za prvi kvartal - oko 30% više nego u istom periodu prošle godine.

Na tržištu gasa, prekid tranzita ruskog gasa kroz Ukrajinu od 1. januara doveo je do pada isporuka ruskog gasa iz gasovoda za 45% u odnosu na prethodni kvartal i 39% manje u odnosu na isti

period 2024. godine. To znači da su SAD sada pretekle Rusiju i postale drugi najveći dobavljač gasa u EU (iza Norveške).

Kombinacija viših cena gasa i većeg udela proizvodnje električne energije iz gasa dovela je do viših cena električne energije u poređenju s prvim kvartalom 2024. Međutim, to je bilo samo kratkotrajno i još uvek niže nego u 2023. godini, navodi Komisija.

ACER: Rezultati u 2024. godini podstakli integraciju energetskih tržišta EU

LJUBLJANA - Evropska Agencija za saradnju energetskih regulatora objavila je svoj [Konsolidovani izveštaj o aktivnostima za 2024. godinu](#), koji detaljno opisuje regulatorne aktivnosti Agencije u vezi sa:

- tekućom integracijom evropskih tržišta električne energije i gasa;
- nadzorom tržišta prema Uredbi o integritetu i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (REMIT) i njenom revizijom (maj 2024.).

Izveštaj procenjuje u kojoj meri je ACER ispunio ciljeve svog programa rada za 2024. godinu i bavi se pitanjima internog upravljanja i upravljanja.

Koji su ključni rezultati rada za 2024. godinu?

- Pokrenut je proces razvoja preporuke za mrežna pravila EU o odgovoru na potražnju (završen u martu 2025.).
- Objavljivanje zajedničkog dokumenta ACER-a i CEER-a (juni 2024.), u kojem je identifikovano pet ključnih izazova za elektroenergetski sistem.
- Procena adekvatnosti evropskih resursa (ERAA) za 2023. godinu je prvi put usvojena.
- Novi pregled oblasti utečenog prirodnog gasa (LNG) i izveštaj o praćenju tržišta vodonika u EU objavljeni su prvi put.
- Obrađeno je oko 12 milijardi zapisa o transakcijama REMIT-a.
- Osnovan je novi sektor za istrage REMIT-a za rešavanje slučajeva prekogranične zloupotrebe.

Devet članica EU dobija ukupno 3,7 milijardi evra za energetske projekte

BRISSEL - Evropska komisija i Evropska investiciona banka objavile su isplatu 3,66 milijardi evra iz Fonda za modernizaciju bloka za unapređenje inicijativa vezanih za energiju u devet država članica Evropske unije, prenosi 7. jula **GlobalData**.

Sredstva će podržati modernizaciju energetske sistema EU, smanjiti emisije stakleničkih gasova u više sektora i poboljšati ukupnu energetske efikasnost.

Finansijski podsticaj, koji potiče od prihoda Sistema EU za trgovanje emisijama (EU ETS), predstavlja do sada najveću alokaciju iz Fonda za modernizaciju.

Od januara 2021. godine, ukupna sredstva su dostigla 19,1 milijardu eura.

Zemlje korisnice su Hrvatska sa 170 miliona evra, Češka sa 1,05 milijardi evra, Grčka sa 113,6 miliona evra, Mađarska sa 181,3 miliona evra, Letonija sa 40 miliona eura, Litvanija sa 37 miliona evra, Poljska sa 1,33 milijarde evra, Rumunija sa 712,3 miliona evra i Slovenija sa 19,7 miliona evra.

Ukupno 34 projekta koja imaju podršku iz fonda fokusiraju se na proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, korišćenje i primenu obnovljivih izvora energije, modernizaciju energetske mreža i energetske efikasnost.

Među inicijativama su, pored ostalih, podrška proizvodnji i korišćenju toplote iz obnovljivih izvora energije i poboljšanje energetske efikasnosti u sistemima grejanja i hlađenja u Hrvatskoj, dok Grčka zamenjuje gradske dizel autobuse novim električnim autobusima.

Mađarska radi na poboljšanju energetske efikasnosti u javnim zgradama, Rumunija je fokusirana na poboljšanje energetske efikasnosti u instalacijama EU ETS-a, a Slovenija modernizuje i razvija svoju mrežu za prenos i distribuciju električne energije kako bi olakšala integraciju obnovljivih izvora energije.

Vrednost evropskih kompanija za obnovljivu energiju raste nakon revidiranog zakona američkog Senata

LONDON - Akcije evropskih kompanija za obnovljivu energiju porasle su 2. jula nakon što je američki Senat prethodnog dana usvojio revidirani zakon o budžetu, koji je bio pozitivniji za energiju vetra u poređenju s ranijom verzijom, prenosi **Rojters**.

Pod imenom "Veliki lepi zakon" američkog predsednika Donalda Trampa otežava razvoj projekata energije vetra i sunca u SAD-u efektivnim ukidanjem poreskih olakšica za obnovljivu energiju nakon 2026. godine.

U konačnoj verziji Senata, projekti će moći da koriste unosne kredite ako počnu s izgradnjom pre 2026. godine. Prethodna verzija zasnivala se na tome kada projekti uđu u upotrebu.

"Promene u zadnji čas pružaju znatno bolje uslove za industriju vetra u poređenju s prethodnim nacrtom", kažu analitičari Sydbanke u istraživačkoj noti.

Fosilna goriva popunjavaju energetske jaz u Evropi zbog pada energije vetra

BRISSEL - Evropska flota elektrana na uglj i prirodni gas mogla bi priskočiti u pomoć jer će proizvodnja energije vetra ovog leta pasti, povećavajući i cene električne energije i emisije.

Proizvodnja iz termoelektrana na uglj na glavnim tržištima, uključujući Nemačku, Francusku i Španiju, trebalo bi da poraste za 50% ovog meseca u poređenju sa junom, prema prognozi **BloombergNEF**-a. To je odgovor na pad energije vetra od 40% koji je Energy Aspects procenio za juli i avgust.